

# GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

## Anglia chce jasnej odpowiedzi od Francji

O POMOC NA MORZU ŚRÓDZIEMNEM. — WYSYLKA WOJSK WŁOSKICH DO LIBJI.

London. — Rząd brytyjski jest zdecydowany do jeszcze większego nacisku na Ligę Narodów w sprawie przeprowadzenia sankcji. Niema też mowy o wycofaniu wydanych już zarządzeń flotowych na morzu Śródziemnym ze strony Anglii.

Garnizony angielskie na Malcie i Gibraltarze wzmacniane są w dalszym ciągu.

Wiadomość o przybyciu do Libji nowej dywizji włoskiej, wywołała w Londynie wielkie zaniepokojenie. Według bowiem otrzymanych informacji włoski sztab generalny wydał rozkaz natychmiastowej wysyłki silnych oddziałów włoskich do Libji. Ostatnio przybyła tam dywizja włoska w sile 17.000 żołnierzy wraz z ciężkimi samolotami bombowymi. Dotychczasowa liczba żołnierzy włoskich w Libji podwyższyła się obecnie do 50.000 żołnierzy.

Ambasador angielski w Paryżu Clerk, wystosował w imieniu swego rządu za pytanie pod adresem Laval'a, czy Francja jest gotowa do przyjęcia Anglii z po-

mocą na morzu Śródziemnym, przypominając tem samem zobowiązania, wynikające z art. 16 pkt. 3. Ligi Narodów.

Co do odpowiedzi na to pytanie, krąży obecnie dwie wersje.

Według jednej miał Laval odpowiedzieć potakująco, według drugiej miał zastrzec sobie czas do namysłu.

London. — Reuter donosi z Rzymu: Okazało się, że dywizja Metauro, która ostatnio załadowano w Neapolu na okręt z przeznaczeniem rzekomo dla wschodniej Afryki, w rzeczywistości wysłana została do Libji.

Zaokrętowanie tej dywizji odbyło się możliwe bez rozgłosu i z największym pośpiechem. Pewnym jest, że okręt wiozący dywizję Metauro, nie przejeżdżał przez Kanał Sueski.

Załoga włoska w Libji składa się obecnie z czterech dywizji. Krąży też pogłoski, że generalny gubernator Libji, gen. Balbo otrzymać ma inne stanowisko, jego zaś zastąpi któryś z wyższych oficerów włoskich.

## Zażarte walki na południowym froncie

NA FRONCIE PÓLNOCYM ABISYŃCZYCY OKRAJAJĄ WŁOCHÓW I WCHODZA DO ERYTREI.

Asmara. — O ile na froncie północnym panuje względny spokój, gdyż wojska włoskie utrzymują się na linii Aksum — Adua — Adigrat, a jedynie ich lekkie oddziały, względnie straża przed nie penetrują na skrzydłach lewym w kierunku Makalle — o tyle na froncie somalijskim trwa niepowstrzymana walka. Na tym terenie bezwodnym pustynnym samoloty włoskie dokonywują długich lotów wywiadowczych oraz bombardują załogi i skupienia abisyńskie. Jak głęboka jest penetracja powietrzna włoska w głąb pustyni Ogaden dowodzi fakt, że samoloty włoskie bombardowały Harrar, Diredaue i Auasz, t. j. linie kolejową do Addis Abeby.

Pomimo to walki włosko-abisyńskie na froncie somalijskim są bardzo żaarte. O odporności abisyńskich świadczy fakt, iż nadal trzymają oni w swych rękach Ual-Ual, co więcej, nawet bombardowane przez Włochów Gerlogubi nadal znajduje się w rękach Abisyńczyków.

Ras Nasibu, rezydujący w Harrarze oraz gen. Virgin, stacjonujący w Dżidżiga, przygotowują koncentrację w terenie górzystym Ogaden. Wojska włoskie dotra tam w najlepszym razie dopiero za parę dni. Abisyńskim oddziałom rozdano maski gazowe. Radjostacja w Gerlogubi jest nadal czynna mimo wielu ataków bombowych włoskich.

Asmara. — Na froncie północnym trwają starcia zbrojne nad rzeką Setit w rejonie Om Augher. Podobno wielu przywódców abisyńskich poddało się Włochom przy przejściu przez rzekę Setit.

Z drugiej strony donoszą, iż chociaż prawie skrzydło północnego frontu abisyńskiego Ras Seyuma ugięło się w okolicy Makalle pod naporem włoskim, to jednak lewe skrzydło jego wojsk posuwa się zwycięsko ku rzece Mareb, forsując nawet tę graniczną rzekę i wdzierając się do Erytrei. Oddziałom abisyńskim na tym odcinku przewodzi Ras Ajelu. Marsz abisyński ułatwiają liczne dezercje tubylców erytrejskich, pozosta wianych nad granicą jako załoga włoska.

### NOWY BUNT W ABISYNIJ.

Adua. — Według informacji, jakie nadeszły do tutejszych kół włoskich, w Godzaminie wybuchło powstanie. Bunt jest skierowany przeciwko Ras Imru, gubernatorowi Godzamu, który zajął miejsce Ras Hailu, od kilku lat wziętego na wyspie na jeziorze Zuai.

Ras Hailu w 1932 r. usiłował wywo-

łać powstanie. Udało mu się nawet wte dy uwolnić byłego cesarza Sidj Yassu. Wojska Haile Selassie bez trudności jednak pokonały powstańców. Ras Hailu został osadzony na wyspie o bardzo nie zdrowym klimacie, a Sidzi Yassu przeniesiono do prowincji Harraru, gdzie jest internowany w specjalnie w tym celu zbudowanym zamku, strzeżonym przez kilka tysięcy żołnierzy.

### 10 TYSIĘCY WŁOCHÓW CHORYCH NA MALARIĘ WRACA Z AFRYKI.

Paryż. — „Excelsior” podaje, iż przez Kanał Suezki przepłynęło ze wschodniej Afryki około 10 tys. żołnierzy włoskich, chorych na malarję, powracających do Włoch.

### Kontratak Abisyńczyków

Checa odzyskać Aksum.

Paryż. — Havas donosi z Diredaue, że Włosi zamierzają przewieźć wielką część wojsk z Somali do Erytrei.

Havas donosi dalej, że samoloty włoskie rzuciły na małe miasta Taffarę i Khatame w prowincji ogadzeńskiej około trzystu bomb. Piecioro ludzi miało zginąć, a około 20 odnieść rany. Jeden samolot włoski musiał lądować w okolicy Ossy, a inny pod Aski Tafari. Załogi obu samolotów dostały się do niewoli.

Havas donosi z Addis Abeby, że część armii Ras Seyuma przeszła przez rzekę Takkazę. Wojska Ras Kassy nawiązały styczność z wojskami Ras Seyuma. Podobno w niedługim czasie ma się rozpocząć kontratak celem zdobycia miasta świętego Aksum.



Z pola walki w Abisynji.

Transport ciężkiego działa włoskiego na uprzednią pozycję.

## UWAGA! Szanowne Czytelniczki i Szanowni Czytelnicy!

W niedzielnym numerze naszego „Gonia Czestochowskiego” rozpoczniemy druk nowej, niezwykle ciekawej powieści znanego autora Breszko-Breszkowskiego p. t.

### „SKARBY CHANA MUGAŃSKIEGO”

## Przemówienie wicepremiera inż. E. Kwiatkowskiego

Minister skarbu, inż. Eugenjusz Kwiatkowski wygłosił we wtorek wieczorem przez radio przemówienie, w którym, jak sam to określił, wypowiedział prawdę subiektywną, bez jakiegokolwiek bojącego optymizmu urzędowego, o elementach siły państwa i dynamiki rozwoju narodu.

Spośród wszystkich elementów siły państwa na pierwszym miejscu min. inż. Kwiatkowski postawił wartości reprezentowane przez armię polską, dzieło, które pod kierownictwem Wielkiego Marszałka Polski osiągnęło niezwykle stopień doskonalności, które stało się w Polsce szkołą wychowania publicznego, szkołą honoru i pracy, szkołą organizacji i postępu.

Dругim elementem siły państwa i dynamiki rozwoju jest oświata i stan moralny społeczeństwa, w której to dziedzinie rachunek nasz wykazuje poważne pasywa. Mamy bowiem nawet wśród młodzieży wojennej i powojennej znaczny jeszcze procent analfabetów, oraz poddajemy się obcym wpływom kruszenia zasad moralnych w życiu zbiorowym i indywidualnym. Powinniśmy zatem — my, naród młody i ambitny — stanąć w szeregu narodów, walczących zdecydowanie o rzetelne wartości moralne i kulturalne.

Trzecim elementem jest umiejętność w rozwoju stosunków międzynarodowych.

W tej dziedzinie, w myśl wskazań i wytycznych Marszałka Piłsudskiego, podjęmy jemy upartą akcję dla określenia własnego oblicza w życiu międzynarodowym, utrzymując niewzruszenie wolę pokoju, wolę zachowania tradycyjnych i naturalnych związków przyjaźni i wolę rzetelnego uregulowania na zasadzie porozumienia się nawet najtrudniejszych spraw spornych.

Czwartym elementem, odgrywającym niezwykle doniosłą rolę w potęgowaniu lub niszczeniu sił państwa, to zagadnienie państwowego aparatu administracyjnego. Aparat ten musi być przesiąknięty swiadomością, iż jest organiczną i żywą częścią społeczeństwa. Zadaniem tego aparatu jest — poza funkcją wykonywania norm i przepisów prawa — stać się nie przeszkodą, ale elementem pomocy i współdziałania wobec czynników społecznych.

Każdy obywatel, który ma merytoryczną słusność, musi być traktowany równorzędnie.

Ostatnim elementem jest stan finansowy-gospodarczy i linja jego rozwoju.

Nasze życie gospodarcze uległo niezwykłe silnemu zwężeniu. Najcięższe w dziejach ludzkości obecne przesilenie gospo-

wo-gospodarczy i linja jego rozwoju.

Nasze życie gospodarcze uległo niezwykłe silnemu zwężeniu. Najcięższe w dziejach ludzkości obecne przesilenie gospo-



Inż. Eug. Kwiatkowski, wice-premier, gospodarczy i minister skarbu. Nasze życie gospodarcze uległo niezwykłe silnemu zwężeniu. Najcięższe w dziejach ludzkości obecne przesilenie gospo-

wo-gospodarczy i linja jego rozwoju.

Nasze życie gospodarcze uległo niezwykłe silnemu zwężeniu. Najcięższe w dziejach ludzkości obecne przesilenie gospo-

wo-gospodarczy i linja jego rozwoju.

Nasze życie gospodarcze uległo niezwykłe silnemu zwężeniu. Najcięższe w dziejach ludzkości obecne przesilenie gospo-

wo-gospodarczy i linja jego rozwoju.

Nasze życie gospodarcze uległo niezwykłe silnemu zwężeniu. Najcięższe w dziejach ludzkości obecne przesilenie gospo-

wo-gospodarczy i linja jego rozwoju.

Nasze życie gospodarcze uległo niezwykłe silnemu zwężeniu. Najcięższe w dziejach ludzkości obecne przesilenie gospo-

szeroki udział dla czynników społecznych i dla swobodnej, publicznej wymiany poglądów.

Stwierdziwszy następnie, że na obca, szeroka pomoc finansowa liczyć nie możemy — min. Kwiatkowski zwraca uwagę, że nie może istnieć żaden realny i szeroki program gospodarczy, jak długo budżet państwa jest trwale deficytowy. To też rząd zgodnie uważa za swój najważniejszy w obecnej chwili obowiązek podjęcie realnej walki z deficytem budżetowym.

Droga inflacji dla celów budżetowych i gospodarczych byłaby tylko przesunięciem trudności finansowych na krótki dysans. Dlatego te drogi należy wykluczyć definitywnie i ostatecznie. Pozostaje nam otworem tylko droga organicznego i systematycznego udrażniania budżetu publicznego przez radykalne i szybkie cięcia i oszczędności, oraz równoległe usuwanie tych wszystkich zapór formalno - prawnych i rzeczowych, które hamują postęp życia gospodarczego i osłabiają najważniejszy ośrodek konsumpcyjny t. j. wieś polska.

Najważniejszym zadaniem na dziś jest konieczność pewnego psychicznego przeciwstawienia się. Musimy zrozumieć, że aktywność gospodarcza uzależniona jest od rentowności, że na krótkim dystansie zagadnienia rozwoju rolnictwa, produkcji przemysłowej, handlu i świata pracy mogą nawet być przeciwstawne, ale w perspektywie dalszej w wielu punktach są zbieżne. Od wsi i drobnego rolnika rozpoczyna się zagadnienie rozwoju gospodarstwa narodowego.

Oświadczając w zakończeniu swego przemówienia, że będzie dbał o to, by cele i rezultaty koniecznej walki były znane społeczeństwu — min. Kwiatkowski zwrócił się z apelem o współdziałanie do wszystkich organizacji społecznych i gospodarczych — nie w imię interesu rządu. On bowiem, z natury rzeczy jest tworem przemijającym. Tak samo — jak wszyscy moi koledzy z rządów Marszałka Piłsudskiego i Prezydenta Rzeczypospolitej — jestem stronnikiem narodu polskiego i pragnę widzieć na każdym polu, a więc i na polu gospodarczym, jego sukcesy, jego rozwój ku wielkości i potęgę.

## TELEGRAMY

### „SOKÓL” CZESKI ORGANIZUJE DEMONSTRACJE PRZECIW POLSCE.

Mor. Ostrawa. — Cała prasa czeska donosi, iż „Sokol” czeski zarządził mobilizację wszystkich swych członków na wielką manifestację do czeskiego Cieszyna, która pod hasłem: „W obronie Cieszyńskiego” ma stać się potężną manifestacją antypolską.

### SOJUSZ POLSKO-RUMUŃSKI PRZEDŁUŻONY DO R. 1941.

Bukareszt. — „Curentul” z dnia 15 bm. zamieszcza p. t.: „Rumuńsko-polski pakt przyjaźni” następującą notatkę: Celem położenia kresu pogłoskom krążącym w ostatnich czasach, o tem, że sojusz polsko-rumuński został zachwiany, donosi my, że pakt przyjaźni polsko-rumuński nie został wypowiedziany w czasie przewidzianym, wobec czego jego postanowienia są wznowione na nowe 5-letnie, t. zn. do 1941 roku.

### Rumunja nie rokowała z Z.S.R.R. ani o pakt wojskowy, ani o pakt wzajemnej pomocy.

Bukareszt. — Agencja Rador donosi: Ministerstwo spr. zagr. komunikuje: Informacja o tem, że pomiędzy Rumunją a ZSRR toczyły się lub toczą się układy o przemarszu wojsk sowieckich przez Rumunję, są bezpodstawne. Wiadomości te szerzone są przez pewne koła, aby wywołać zmianę polityki rumuńskiej i zmącić dobre stosunki Rumunji z ZSRR, których utrzymanie stanowi musi jeden z celów zasadniczych polityki zagranicznej Rumunji. Co się tyczy paktu wzajemnej pomocy pomiędzy Rumunją i ZSRR, to nie był on także przedmiotem rokowań pomiędzy rządami tych państw. Ministerstwo spraw zagranicznych nie ma nic więcej do powiedzenia w tej materii.

### PRZED WALNĄ BITWĄ W OGADEN.

Wiedeń. — Armia abisyńska, złożona z 100.000 żołnierzy, opuściła obecnie Harrar, celem wymarszu na pozycje obronne wzdłuż północno-zachodniego terenu prowincji Ogaden.

Większość żołnierzy wyposażona jest w karabiny pochodzenia rosyjskiego. Każdy żołnierz posiada 50 naboń, reszta w ilości 100 naboń otrzymują żołnierze

dopiero po przybyciu na linię bojową.

Wszyscy pragną jak najszybszego rozpoczęcia walnej bitwy na froncie Ogaden, gdzie znajduje się już trzytysięczna armia abisyńska.

Konsulat brytyjski w Harrar jest zabarykadowany i pilnowany przez askary angielskich. Dokola budynku ustawione zostały karabiny maszynowe.

Addis Abeba. — Minister wojny wyruszył na front północny prawdopodobnie we czwartek z 70 tysiącami ludzi. Według nadeszłych do Addis Abeby wiadomości panował na froncie północnym i południowym spokój, pominiwszy działalność samolotów włoskich.

London. — Reuter donosi z Addis Abeby: Koła urzędowe abisyńskie przeczą kategorycznie wiadomościom o tem, jakoby z Addis Abeby wydano rozkaz o atencji generalnej na froncie Ogadenu. Cesarz — mówią — uważa,

ż nie należy wyczynać bitwy z Włochami póki wojska włoskie nie znajdą się zdaleka od swojej bazy i dopóki nie będą odczuwać trudności komunikacyjnych.

### W ABISYNI OGŁOSZONO WOJNE ŚWIĘTA.

Wiedeń. — Proklamowana wojna święta przez patriarchę kościoła koptyjskiego w Abisynji, wywołała w całym kraju żywy entuzjazm wśród ludności.

Na mocy wydanego obecnie hasła, Abisynja zorganizuje nową potężną armię, która ma odbić święte miasto Aksum z rąk włoskich. Mobilizacja tej nowej armii nastąpiła już za pośrednictwem radia. Akcją mobilizacyjną kieruje tym razem kościół koptyjski z uwagi na proklamowanie wojny świętej i na cel, jaki tej wojnie przyswieca.

## „Zmieciemy Mussoliniego jak Napoleona”

MIĄŁ POWIEDZIEĆ MR. EDEN.

Paryż. — Francuski dziennikarz Philippe Herouville podaje w „Agence Telegraphique de la Presse” sensacyjną opinię angielskiego ministra dla spraw Ligi Narodów Mr. Antony Edena, którą miał wypowiedzieć w czasie śniadania w domu br. Edwarda Rothschilda w Paryżu.

Oto p. Eden powiedział: — Pod wszystkimi warunkami preferujemy nasze zamiary i nie mam najmniej-

szej wątpliwości co do tego, że zmieciemy z powierzchni tak samo Mussoliniego, jak zmielimy Napoleona, i z przyjemnością zaoferujemy Duce’cie gościnność, której udzielił mi wielkiemu korsykaninowi”.

Równocześnie agencja ta donosi, że zawziętość, z jaką Anglia odnosi się do Włoch ma po części także swe źródło w osobistej antypatii wzajemnej Edena i Mussoliniego.

## Jak się odbył nocny szturm Adui

Paryż. — O pierwszym nocnym ataku Abisyńczyków na Aduę, który nastąpił zaraz pierwszej nocy po wkroczeniu do tego miasta Włochów, nadchodzą następujące szczegóły, stwierdzające, że nie była to ze strony abisyńskiej próba odebrania na stałe Adui, lecz tylko niespodziewany napad, mający na celu wniesienie choćby chwilowej dezorganizacji i nasycenie uczucia zemsty.

Atak nastąpił niedługo przed północą, gdy już zmordowane marszem i dziennymi walkami oddziały włoskie rozlokowały się wśród ciszy nocnej rozległo się nagle kilka strzałów.

Na alarm zerwał się pierwszy oddział askierów-tuziemców. Biegną w kierunku, skąd padły strzały. Okazuje się, że Abisyńczycy przedostali się podstępnie przez linie placówek.

Walka wybuchła na niewielkim placu, gdzie stały czołgi i cysterny z wodą oraz armaty. W ciemności nastąpiły piekielne zapasy między Etiopami i włoską piechotą erytrejską, której na pomoc wkrótce pospieszły białe oddziały

włoskie. Walka wrzała na białą broń przeważnie — kolby, bagnety, noże, szablę. Żołnierze włoscy używali też rewolwerów.

Wreszcie w skłębione szeregi walczących, pomieszanych ze sobą, wpadły czołgi, których interwencja rozstrzygnęła o wyniku walki i spowodowała ucieczkę Abisyńczyków.

Gdy zabłysnął świt nie było już żadnego w murach miasta. Tylko na placu i przyległych ulicach leżały gromadki trupów oraz ranni, którzy w dzikiej zawziętości walczyli jeszcze między sobą. W wyniku walki pogrzebano 300 padłych żołnierzy włoskich i przeszło 1 tysiąc Abisyńczyków.

Sily oddziału abisyńskiego, który wykonał ten pierwszy nocny atak na Aduę, aby się wycofać przed świtem, obliczają na 3 tysiące ludzi.

Rany postrzałowe włoskich żołnierzy są przeważnie ciężkie, wobec używania przez Abisyńczyków karabinów starego systemu, o dużych ołowianych kulach.

**Dziś i jutro ciągniemy!!!!**

**LOSY KLASY I-iej**

do nabycia w szczęśliwej kolekturze Kantor Wymiany i Loterii

**J. WEKSLER** Aleja 6

Największa wygrana **ZŁ. MILJON**

**1,000,000 1,000,000**

### KONFISKATA SAMOLOTU WŁOSKIEGO W SUDANIE.

Wiedeń. — „Morning Post” donosi: W pobliżu Chartumu w Sudanie samolot angielski zmusił wojskowy samolot włoski do lądowania.

Przeprowadzona w samolocie rewizja wykazała, że obserwatorzy włoscy do konali zdjęć fotograficznych z obszaru sudańskiego. Samolot uległ wobec tego konfiskacji. Pilot i obserwatorzy zostali aresztowani.

### OŻYWIONA DZIAŁALNOŚĆ LOTNIKÓW WŁOSKICH.

Asmara. — Dwie eskadry włoskie bombardowały rejony na południe od Makalle. Były to „eskadra strażniczą” (Disperata) pod dowództwem kpt. Cianora oraz 15-ta eskadra „Iwia”, w której latają jako piloci obaj synowie Mussoliniego oraz gubernator Rzymu, Bottal.

### WŁOSKA OCENA POŁOŻENIA WOJENNEGO.

Paryż. — Havas w doniesieniu z Rzymu tak oświetla sytuację w Abisynji: Na czoło wysuwają się trzy fakty:

1) Groźba kontrataku Abisyńczyków na dwa skrzydła włoskie, a szczególnie

na skrzydło prawe w rejonie Aksum.

2) Serja lokalnych ataków abisyńskich wzdłuż rzeki Sefit, t. j. na froncie od Aksum do granicy Sudanu — wszyszt kie te ataki Włosi odparli.

3) Powstanie w prowincji Godzjam, które utrudnia rządowi w Addis Abebie dysponowanie armią.

Ludność Godzjamu stoi po stronie Rasu Hailu, którego Negus usunął za zdradę w 1933 r., mianując na jego miejsce Rasu Jimmiru. Przeciw niemu ludność powstała obecnie, korzystając z wyjątkowych okoliczności.

### ZDRADA ZIĘCIA CESARZA.

Addis Abeba. — W kolach rządowych nie ukrywają już zdrady Gugsy. Uważany on jest za człowieka nienormalnego. Od dłuższego czasu Guga pozostawał w złych stosunkach z licznymi wybitnymi osobistościami abisyńskimi, a nawet z samym cesarzem, którego był żęciem. Wśród ludności Makale nie cieszył się on wielką sympatią, czego dowodem jest fakt, iż nie udało mu się pociągnąć za sobą większej liczby żołnierzy.

### London żąda współdziałania

floty francuskiej na morzu Śródziemnym

London. — Z wiarygodnego źródła za pewniacją, że pogłoski, jakoby poniedziałkowa rozmowa premiera Laval’a z ambasadorem brytyjskim dotyczyła nowych propozycji pokojowych, wysunętych rzekomo przez Laval’a, nie odpowiadają prawdzie. Aczkolwiek porusza no w rozmowie niewątpliwie całokształt sytuacji, to jednak, jak podkreślają tu, wizyta ambasadora Clerka u premiera Laval’a nastąpiła na skutek inicjatywy brytyjskiej i stanowiła dalszy ciąg wymiany poglądów na temat poruszonych 24 września przez sir Samaela Hoare sprawy współdziałania flo-

Tylko trzy słowa:

**WACUŚ  
DYMŚLA  
LUNA**

### „Urojony świat” Rewelacją filmową

Gregory La Cava, jeden z najzdolniejszych reżyserów amerykańskich, podał się realizacji nowego oryginalnego filmu p. t. „Urojony świat”.

Temat filmu jest dość śmiały. La Cava analizuje życie pięciu osób i przedstawia „Urojony świat” w jakim się obracają. Tych pięć osób to: — Dr. Jane Everest, młoda lekarka, której nierzeczywisty został rozstrzelany na wojnie za odwroztwo. Odtąd Jane, pragnąc zostać wernym: pamięci, jest chłodna i obojętna dla mężczyzn, darząc jedynie przyjaźnią swego koleżę dr. Alex’a Mc-Grzegora i jego żonę, Sally.

Alex Mc-Grzegor, zdolny ale lekkomyślny człowiek, który dla zadowolenia swej fałszywej ambicji gotów jest poświęcić wszystko.

Sally, młoda naiwna kobieta, której najbliższa i najdroższa osoba jest jej mąż. Gdy ona kobieta chce go tej odebrać — traci równowagę umysłową i wpada w obłąd.

Dr. Charles Monet, znakomity psychiatra francuski, mianowany intendentem w szpitalu, mienawidzi kobiet.

Jego siostra Claire, zamieszana w proces kryminalny.

Oto pięć centralnych postaci niezwykłego filmu jakim jest „Urojony świat”. W rolach głównych wystąpią: Claudette Colbert, Charles Boyer, Joel Mc Grea, Joan Bennett i Helen Vinson. Gregory La Cava stworzył niezwykły, wstrząsający film, który nie prędko zatrze się w pamięci widzów.

„Urojony świat” już wkrótce ukaże się na ekranie Kina „Luna”.

ty francuskiej z brytyjską na morzu Śródziemnym.

W toku rozmowy poniedziałkowej ambasador brytyjski, który dopiero co powrócił z parodiowej bytności w Londynie, w imieniu rządu zjednoczonego królestwa przedstawił ponownie i w formie bardziej konkretnej niż dotąd, żądania, aby o ile przy wykonywaniu sankcyj gospodarczych flota brytyjska będzie zaatakowana ze strony Włoch, flota francuska przysłała jej z pomocą przez oddanie do dyspozycji floty brytyjskiej biał morskich i napowietrznych Francji na morzu Śródziemnym.

W odpowiedzi na pytanie premiera Laval’a, ambasador Clerk oświadczył, że dopóki trwa inwazja włoska do Abisynji i obowiązuje w stosunku do Włoch sankcje, nie może być mowy o wycofaniu floty brytyjskiej z morza Śródziemnego.

### FLOTA GIBRALTARSKA WYPYLA NA MORZE ŚRÓDZIEMNE.

Gibraltar. — Okrety wojenne angielskie „Hood”, „Renown”, „Achilles”, „Neptune”, „Leander”, a także 2 kontroptodowce wypłynęły na Morze Śródziemne, gdzie odbywają się manewry nocne.

### WŁOSI BOJKOTUJĄ TOWARY ZAGRANICZNE.

Berlin. — Z Rzymu donoszą, że w od powiedzi na zarządzenie sankcyj ludność całych Włoch spontanicznie bojkotuje towary zagraniczne, w szczególności angielskie.

### Transporty włoskie

Paryż. — Agencja Havasa w depeszy z Kairu donosi o dalszych transportach wojsk włoskich przez kanał Sueski.

W ciągu piątku, soboty i niedzieli przeszło 6.500 żołnierzy przewieziono kanałem. Oprócz tego w ciągu tych trzech dni przewieziono 8658 tonn benzyny, 1571 tonn oliwy i 2300 tonn zboża i 429 mułów. Z drugiej strony 617 żołnierzy włoskich, chorych lub rannych, repatriowano w ciągu piątku i soboty.

Neapol. — We wtorek odjechał do Afryki parowiec „Pollenza” z 4000 tonn materiału i oddziałem czarnych koszul. Dziś odpływają z tego portu parowce: „Viminale” i „Sicilia”, jutro „Urania”, „Italia” i „Umbria”. W ciągu pięciu następnych dni odpłyną z Neapolu 17 parowców, które już rozpoczęły ładunki.

### POSEŁ TEKLE HAVARIATE ZAMAWIA BRON W BELGJI.

Paryż. — B. poseł abisyński w Paryżu, a zarazem delegat Abisynji do Ligi Narodów, Havariate, przebywa obecnie w Belgji aby dokonać w fabrykach broni w Leodjum zamówień na dostawę większej ilości broni i amunicji dla swego kraju.

W wywiadzie prasowym Havariate oświadczył: Obecna walka z Włochami będzie niewątpliwie długotrwała. Niemniej jesteśmy pewni zwycięstwa. Abisynja będzie mogła wytrwać nawet 12 do 15 lat, jeśli tego zajdzie potrzeba. Wojna toczy się na terytorjum o niezwykle niekorzystnym ukształtowaniu i w klimacie jakiegoś

nie noszą europejczy. Przedewszystkiem jednak należy uwzględnić to, że miejscowa ludność zdecydowana jest do końca bronić swej niepodległości. My, Abisyńczy, możemy czekać. Przystępując jednak, że Włochy, które uciekają się do gwałtu i przemocy, nie mogą sobie na to pozwolić.

### LAVAL DOMAGAŁ SIĘ WYCOFANIA CAŁEJ FLOTY ANGIELSKIEJ.

London. — Rząd brytyjski otrzymał raport od swego ambasadora w Paryżu o rozmowach, jakie odbył on z Lavalem.

W czasie tej rozmowy Laval miał rzekomo postawić pytanie, czy ogólna sytuacja w związku z wojną abisyńską nie uległaby poprawie w razie redukcji do liczby bardziej normalnej sił brytyjskich na morzu Śródziemnym.

Reuter zaznacza, że w imieniu rządu brytyjskiego nie udzielono żadnej definitywnej odpowiedzi na sugestię Lavala.

## Ostra cenzura wojenna

Paryż. — W związku z wprowadzeniem przez rząd abisyński zbyt surowej cenzury prasowej w stosunku do korespondentów zagranicznych, pomiędzy dziennikarzami, przebywającymi w Addis Abebie i władzami abisyńskimi wybuchł pewnego rodzaju konflikt. Władze tam, chcąc ukrócić zbyt fantastyczne wiadomości, jakie w pierwszych dniach korespondenci rozsyłali z Addis Abeby, zwłaszcza na temat bombardowania stolicy, ograniczyły przedewszystkiem długość depesz do 100 słów, poddając je potem cenzurze politycznej i wojskowej. Korespondenci dzienników amerykańskich zwrócili się wobec wyższego do władz o złagodzenie zarządzeń, grożąc w przeciwnym razie, że zażądają od swych redakcji odwołania ich. Władze abisyńskie postanowiły rozpatrzyć żądanie, a ponieważ sprawa oparła się o negusa, spodziewają się, że uwzględni on życzenia prasy, której znaczenie całkowicie docenia. Korespondenci w równej mierze skarżą się na cenzurę władz włoskich w Somali i Erytrei.

### ABISYŃSKIE NIESPODZIANKI.

Berlin. — Głośny dziennikarz Knickerbocker donosi, że wojna kosztuje Włochy dotychczas 40 milionów funtów szterlingów, a wartość zdobytego terenu jest minimalna. Dziennikarz amerykański podkreśla, że budowa dróg na zajętych terenach napotyka na bardzo wielkie trudności. Droga do Adui jest dostępna tylko dla koni, tak, że gen. Bono musiał być chać konno i zrezygnować z auta. Knickerbocker twierdzi, że władze abisyńskie zdają sobie sprawę z tego, że czas dla nich pracuje, a 40 lat temu również nie brakło władców, którzy przeszli na stronę włoską, ale w decydującym momencie dopuścili się zdrady wobec Włoch. Kto wie zatem, czy w taktyce Ras Gulsy nie kryje się podstęp?

### POŁOŻENIE W ADDIS ABEBIE.

Wiedeń. — Cesarz Abisynji zwleka jeszcze z wyjazdem na front, obawiając się wybuchu niepokoiów w stolicy, zwróconych przeciw cudzoziemcom, w chwili, gdy samoloty włoskie pojawiają się nad Addis Abeba. Posel angielski w Addis Abeba Barton, zwał wszystkich obywateli angielskich, przebywających w stolicy Abisynji do natychmiastowego opuszczenia kraju, zaznaczając, że użyje siły, o ile nie spełnią dobro woli tego polecenia.

## Zamach dynamitowy na kolej POD DIREDAU.

Addis Abeba. — Wczoraj dokonano zamachu dynamitowego na linię kolejową pod Diredaun. Na przestrzeni około 300 metrów linia została przetrwana, a tor uległ zniszczeniu. Niebawem jednak pogotowie techniczne francuskiej służby kolejowej umożliwiło komunikację na tym odcinku. O dokonanie tego zamachu podejrzewa się tajnych emisariuszy włoskich lub stojących na usługach wywiadu włoskiego kupców greckich lub perskich.

Wypadek ten jest tem dziwniejszy, iż wydarzył się najazutem po przelocie eskadry włoskiej nad Diredaun. Podobno wojska abisyńskie zestrzeliły jeden samolot włoski, lecący nisko wzdłuż linii kolejowej.

### DZIAŁALNOŚĆ WŁOSKICH ESKADR LOTNICZYCH.

Adua. — Ośmiu eskadr niszczyliśkich włoskich zbombardowało drogi, wiedące do Gondar i do Malkale. Lotnicy włoscy ze względu na skalisty te-

ren atakują wyłącznie objekty ruchome. Do bombardowania używają małych, 2-kilowych bomb oraz oryginalnych eksplozujących strzał lotniczych, zwanych po włosku „spezzioni”. Oczywiście w razie niskiego podejścia lotnicy używają karabinów maszynowych, a nawet karabinów. W jednym dniu tylko, w którym na froncie północnym działało 8 eskadr (po 6 samolotów każda), zrzucono lotnicy włoscy około 10.000 bomb. Dwie eskadry dowiedziawszy się od wywiadu, iż kwatery Rasa Sejuma, do wody frontu północnego, znajdują się w pewnej miejscowości, zaapalała domniemaną kwatery wodza abisyńskiego bombami.

### TRZESIEŃ ZIEMI W TADZIKISTANIE.

Moskwa. — Na granicy sowiecko-afgańskiej nastąpiło straszliwe trzęsienie ziemi, które — według tymczasowych doniesień — pociągnęło za sobą około 50 zabitych i przeszło 300 rannych. Centrum trzęsienia ziemi znajdowało się w górskich okolicach Towil-Darinska w Tadzikistanie. Spustoszenie tamtych okolic jest olbrzymie. Wszelkie połączenie telegraficzne i telefoniczne zostały zerwane, tak, że wiadomości o rozmiarach katastrofy nadchodzą tylko bardzo skąpo. Most na rzecze Changan został zerwany. Spadające masy kamieni niszczyły całkowicie wiele wiosek górskich.

## Deklaracje premiera i wiceprem.

przy otwarciu sesji parlamentu. Warszawa. — Jada dzień będzie ogłoszone zarządzenie P. Prezydenta o zwolnieniu nadzwyczajnej sesji sejmowej w celu uchwalenia ustawy o pełnomocnictwa. Przy otwarciu sesji, jak mówią, premier złoży Sejmowi deklarację programową, a wicepremier Kwiatkowski wywieszy swoje expose gospodarcze, wnosząc do Sejmu projekt ustawy o pełnomocnictwa.

W kołach politycznych zwracano uwagę na objęcie władzy przez min. Kwiatkowskiego w Ministerstwie skarbu. Tam powstał nowego ministra podsekretarz stanu Koc, deklarując jaknajścisłą z nim współpracę. Pikanterią tego aktu polega przedewszystkiem na tem, że p. Koc był jednym z kandydatów na tęsk skarbu.

### POSIEDZENIE EKONOMICZNEGO KOMITETU MINISTRÓW.

Warszawa. — Dnia 16 b. m. w godzinach wieczornych odbyło się posiedze-

## Kino „EDEN” i Aleja 12.

DZIŚ wielkie arcydzieło nowej produkcji sowieckiej!

## NOWI LUDZIE

SZCZEGÓŁY W AFISZACH.

UWAGA: We wtorek 15, środe 16 i czwartek 17 października o godzinie 8 i pół Film **BURZYCIEL** (Dzieje znanego serca) Ciekawe podprogramy. — Ceny miejsc od 25 gr.

# KRONIKA

Częstochowa 18 Października Piątek  
Dziś — Lukaszew. Jutro — Piotro i Alk. Wschód słońca o godz. 6.10 Zachód — 16.47  
Kalendarzyk historyczny: Crodzenie Anny Jagiellojki w roku 1523.

— Ograniczenie ankiet w szkolnictwie. Szkoły średnie i powszechne przeciężone były ostatnimi czasy rozmaitemi ankietami, nadsyłanymi bądź przez władze administracyjne, bądź przez organizacje kulturalne i oświatowe. Minister oświaty zarządził, aby ankiety w szkołach ograniczono do minimum. Odpowiedzi na ankiety udzielane będą tylko przy pilnych pracach statystycznych, pracach nad monografią naukowymi.

— Ewidencja zgubionych świadectw Pożyczki Inwestycyjnej. Delegat od spraw pożyczki przy minist. skarbu wydał okólnik do wszystkich placówek o zachowaniu szczególnej ostrożności zgubionym świadectwami. Gdyby padła premia na obligację, której właściciel utracił świadectwo tymczasowe, premia będzie wypłacona dopiero po otrzymaniu przez skrybanta oryginalu obligacji. Placówki nie mogą w tych wypadkach wydawać zaświadczeń wzgl. duplikatów utraconych świadectw. Skrybanci zawiadamiający placówki o kradzieży lub zagubieniu świadectw tymczasowych, winni do podania załączyc protokół policyjny o złożeniu przez

nie komitetu ekonomicznego Rady ministrów, któremu przewodniczył p. premier Kościalkowski.

Podstawa dyskusji zebrania komitetu była mowa wicepremiera i min. skarbu inż. Kwiatkowskiego.

Na posiedzeniu komitetu ustalony został przedewszystkiem system zorganizowania przyszłej pracy nowego rządu w dziedzinie gospodarczej. Komitet ekonomiczny bowiem będzie miał w nowym gabinecie znacznie rozszerzone zadania. Na temże posiedzeniu omówiony został w ogólnych zarysach szczegółowy plan gospodarczy.

### KONGRES KUPIECTWA POLSKIEGO W KRAKOWIE.

Warszawa. — Na 24 listopada r. b. zwołany zostaje przez naczelna radę zrzeszeń kupiectwa polskiego Stowarzyszenie Kupców Polskich do Krakowa ogólnopolski kongres kupiectwa chrześcijańskiego.

Kongres ten rozważy cały szereg doniosłych zagadnień dotyczących kupiectwa i odbywać się będzie pod hasłem konieczności dalszego organizacyjnego zespolenia stanu kupieckiego w Polsce.

### Sensacyjne aresztowanie urzędników kolejowych w Łodzi.

Łódź. — Z polecenia sędziego śledczego dokonano kilku sensacyjnych aresztowań urzędników kolejowych pod zarzutem pobierania łapówek.

I tak aresztowany został kierownik rachuby węzła łódzkiego PKP Apioniusz Wojdyło, pod zarzutem pobierania łapówek od przedsiębiorstw za nieuczciwie sporządzanie asygnat kasowych, za wykonanie roboty. Dalej Stefan Pawłowski, kierownik działu technicznego, pod zarzutem pobierania łapówek za udzielanie zamówień na roboty. Ponadto zawiadowca gmachem na stacji Łódź - Fabryczna Wacław Kiejak oraz zawiadowca gmachem na stacji Łódź-Kałiska Stefan Paśkiewicz za pobieranie łapówek przy sporządzaniu protokołów przyjęcia wykonanych robót.

Poza tem został aresztowany, a po przesłuchaniu oddany pod dozór policji Wacław Kraszewski, kierownik działu magazynu, na którym ciąży zarzut, że współdziałał z b. urzędnikiem kolejowym Stefanem Grabowskim, który został aresztowany w związku z wykryciem afery nielegalnej sprzedaży szyn kolejowych.

Wszystkich osadzono w więzieniu przy ul. Kopernika. Aresztowania te wywołały w Łodzi olbrzymie wrażenie, albowiem głosi fama, że zostają one w związku ze śledztwem w sprawie wielkiej afery przed kilku miesiącami na terenie węzła łódzkiego, w związku z tem aresztowano jednego z wysokich urzędników kolejowych, Dąbrowskiego.

Śledztwo w tej afere toczy się w Łodzi i Warszawie. W afere zamieszanych jest kilkanaście osób. Rozmiary strat, które poniosł skarbn państwa, bada specjalnie powołana do tego komisja.

Przy wydawaniu zameldowania. — Przy wydawaniu obligacji 3 proc. Premijowej Pożyczki Inwestycyjnej skrybentem, którym zaginęły świadectwa tymczasowe, placówki będą postępować ze szczególną ostrożnością, legitymując zgłaszających się po odbiór skrybentów, oraz żądając okazania kwitów na spłatę poszczególnych rat. Poza tem wprowadzona będzie ewidencja za zgubionych świadectw.

### Ziemia z naszego lotniska na kopiec Marszałka Piłsudskiego.

W ub. środę o godz. 13-iej odbyła się uroczystość pobrania ziemi z częst. lotniska LOPP-u, celem przewiezienia na kopiec Marszałka Piłsudskiego na Sowińnic w Krakowie.

Krótko przed godz. 13-tą przyleciał i wylądował na naszym lotnisku samolot z Kielc. Była to awionetka RWD-8 z Okręgu Wojew. LOPP w Kielcach, a przyleciał na niej: delegat Okręgu p. Kwieciński oraz pilot instruktor szkoły szybowcowej LOPP w Polichnie.

Na lotnisku na Kucelinie oczekiwali przylotu awionetki przedstawiciele władz i miejscowego Zarządu LOPP, a więc obecni byli: pp. wice-starosta Bielawka i prezydent Mackiewicz, a z ramienia LOPP. prez inż. Wieczorek, wice-prez sędzia Trzeźniński, dyr. Lepszy i sekretarka LOPP. p. Rusek.

Po wylądowaniu awionetki odbył się



Pracujące ręce mogą być także ładne. Trzeba tylko pamiętać, by co najmniej dwa razy dziennie wetrzeć w skórę codziennie KREMU NIVEA. Ceny: 0.40 do 2.60.

zaraz uroczyste pobranie ziemi z lotniska. Każdy z uczestników uroczystości złożył garść ziemi do jedwabnego woreczka, na którym widniał napis: „Ziemia z lotniska LOPP w Częstochowie”. Następnie woreczek opieczętowano i spisano odpowiedni protokół. Po blisko godzinnej postoj awionetka odleciała: odwołując woreczek z ziemią do Okręgu LOPP w Kielcach.

Nadmienić należy, że w dniach od 1 do 19 b. m. kilkanaście samolotów różnych aeroklubów oraz Okręgu Kieleckiego LOPP, przewozi ziemię z 40-tu lotnisk, zbudowanych względnie subwencjonowanych przez LOPP. Zebrana w ten sposób z całego kraju ziemia, zawarta w złotych jedwabnych woreczkach zgromadza u siebie okręgi LOPP-u. — W dniu 20 b. m. ziemia z różnych stron Polski przewieziona zostanie drogą powietrzną do Krakowa. Dnia 20 nastąpi na lotnisku w Krakowie przyjęcie woreczków z ziemią. Uroczystość ta odbędzie się o godz. 14-iej. Woreczki złożone zostaną do specjalnej urny. Urna ta będzie złożona na kadłubie samolotu. Samolot, holowany przez samochód, wyciągnięty będzie uroczystość wśród pochodu LOPP na Sowińnic. Po wysypaniu ziemi na kopcu opróżniona urna złożona będzie w muzeum Legionistów Polskich w Oleandrach.

— Karty pocztowe z opłaconą odpowiedzią. Uwzględniając potrzeby obrotu handlowego, poczta wypuściła nowy nakład krajowych kart pocztowych z opłaconą odpowiedzią. Są to karty nowego wzoru ze znaczkami 15-groszowymi.

— Dane o karalności obywateli znajdują się tylko w Warszawie. Z wykazów meldunkowych wyeliminowane zostały, w myśl zarządzenia min. spr. wewn., wydane w ostatnich dniach dla wszystkich zarządów gmin, dane, dotyczące karalności. 17-ta rubryka formularzy meldunkowych gmin, w której umieszczano dane o wyrokach sądowych, będzie w przyszłości niewypełniana. Gdyby gminy chciały uzyskać informacje o karalności przy wydawaniu świadectw moralności, urządzaniu list wyborczych i t. p., będą się musiały zwracać każdorazowo do centralnej kartoteki ministerstwa sprawiedliwości.

## Z ogólnego zebrania Stow. właścicieli nieruchomości.

W ub. niedzielę po południu odbyło się w lokalu własnym (ul. Najśw. Marij Panny nr. 49) ogólne zebranie członków Stow. Właścicieli Nieruchomości.

Zebranie zajął i obradom przewodniczył prezes Zarządu mec. Plebanek, sekretarzem zaś członek Zarządu — p. Kędziński.

Po odczytaniu protokołu z poprzedniego zebrania p. Kędziński złożył sprawozdanie z pertraktacji z dozorcami domowymi, w wyniku których dn. 7 b. m. zawarta została umowa z dozorcami na czas od 15 b. m. do dn. 1 listopada 1937 roku. Umowa zawarta jest na tych samych warunkach, jak w roku ub., z małymi tylko zmianami dla jaśniejszej interpretacji niektórych jej punktów.

Następnie prezes mec. Plebanek odczytał pismo Zarządu wodociągów i kanalizacji w sprawie udzielania dogodnych pożyczek przez Bank Gospodarstwa Krajowego za pośrednictwem Komitetu Rozbudowy na zaprowadzenie instalacji wodociągowo-kanalizacyjnych oraz drugie pismo w sprawie opinjonowania przez Stow. właśc. nier. podań o zwolnienie od opłat kan., które nie będą uwzględniane w przyszłości przy podaniach, dotyczących opłat, znajdujących się już w egzekucji skarbowej, a tylko będą uwzględniane w stosunku do opłat nie przekazanych do egzekucji.

W dalszym ciągu p. Kędziński zakomunikował zebraniem terminy płatności podatków, a więc: do 31 b. m. wniesić należy podatek od nieruchomości i niezabudowanych placów, opłaty na Fundusz Pracy za III kwartał, licząc po pół proc. od komornego, uiszczyć trzeba w ciągu listopada r. b. przyczem lokale jed-





# SZARY CZŁOWIEKU!

Nie patrz na to co było, ale myśl jedynie o tem co będzie!

Wszelkie znaki na niebie i ziemi wskazują, jak twierdzą astrologi i inni mędrzy, że 1.000.000 złotych i wiele innych dużych wygranych padnie niedługo w Częstochowskiej Kolekturze

## ANTONIEGO EGERA, I Aleja 14.

Spiesz się z zakupem, bo losów już niewiele.

### Z dziedziny mody

Zwistuny zimy - futra.

Zasadnicze elementy futrzanej mody mało się zmieniły. Klasyczny długi płaszcz z futra, stanowiący do niedawna niejako podstawę zimowej garderoby pań, uznany został jako niemodny. Nowy płaszcz zimowy jest fantazyjny i skomplikowany. Futro traktowane jest w nim jako ciężka kosztowna tkanina, z której można zrobić wszystko, czego dusza za pragnie. Płaszcz z kapturkiem — to pasja nowej mody. Kapturek taki nie jest celem upiękoseniem jedynie, służy on również jako nakrycie głowy. W razie zimy zarzuca się go na głowę co stanowi nową inowację estetyczną i zarazem praktyczną. Chroni przed wiatrem, zimnem i jednocześnie jest twarżowy. Kapiszon taki stanowi będzie poważną konkurencję dla kapeluszy. Każda pani wie, jak trudno jest dobrać odpowiedni kapelusz do zimowego płaszcza, który ma kołnierzyk podniesiony do góry. Kapelusz taki nie powinien mieć różnicy z tyłu, nie powinien być wogóle duży, a przecież co drugiej pani w małym kapeluszu jest nie do twarzy. A kapturek obramowany futerkiem jest bezapelacyjnie twarżowy, bez względu na charakter twarzy i rysów. Oprócz płaszczyka z kapiszonym, moda w pogoni za staroświeckością, lansować będzie peleryny, tak samo zaopatrzone w kapturek. Osoby mniej wrażliwe na hasło: „ostał mi krzyk mody”, nosić będą zwykle sportowe płaszczyki z karakulów, zrebaków i łapek. Agneu rasę są zimą mniej noszą. Pasiaste leopardy opatrzyły się nam już. Za często były noszone zeszłego roku, zresztą jest to futro za mało puszyste, żeby je nosić zimą.

Strojne płaszczki popołudniowe i wieczorowe są przeważnie aksamitne i niekoniecznie czarne. Płaszcz taki może być również w kolorze ciemno-zielonym lub granatowym. Rękawy dość szerokie, ściągające przy ręce kilkoma pasami futra, kołnierzyk sutły, fantazyjny, często wiązany na kokardę.

Należy mieć na względzie, że do kapeluszy nosi się krótkie odstające woalki. Mała czapeczka sobolowa również wymaga woalki. Te kapelusze, które nie są ozdobione woalką, przybrane są piórami i rajskimi płaszkami. Berety, bez których nie obejdzie się w tym roku żadna pani, robione są z najrozmaitszych materiałów i mają najfantastyczniejsze kształty.

Zwyczaj noszenia ciemnej bluzki do jaśniejszego kostiumu, utarł się już i nie dziwi nikogo. Ozdobne bluzki z białego crepe-satin, lamy, tafty lub koronki w połączeniu z powłóczystą spódnicą z czarnego jedwabiu nadają się nawet na dancing, nie mówiąc o herbatkach przoszonych i prywatnych wieczorkach. Takie bluzki muszą mieć bardzo efektowne, szerokie rękawy, splecione u nasady dłoni. Bluzeczki wieczorowe mogą być nietylko białe, białe doróżnowe, kremowe, złocisty kolor w równym stopniu nadaje się do tego.

Céline.

### Dobra gospodyni

Borówki czerwone.

Zwykle używane jako powidła na sałatę, dają się też smażyć na konfiturze. Sposób smażenia jest zupełnie ten sam. Różnicę stanowi tylko ilość użytego cukru. Przebrane starannie borówki sparzyć wrzącą wodą i natychmiast odlać na przetak. Na konfiturę bierze się 1 kg. cukru na 1 kg. owocu. Na sałatę czy powidła połowa a nawet trzecia część tej ilości cukru jest dostateczna. Na konfi-

turę bierze się na 1 kg. owocu pół kg. obranych i pokrajanych w kawałki jabłek i gruszek i smaży się wszystko aż do przezroczystości owocu. Gorąca konfitura zlewa się do słoików, gdyż stygnąca formuje rodzaj galaretki. Konserwuje się wybornie. Z powidłami smaży nimi na sałatę postępujemy tak samo, biorąc tylko, jak wyżej zaznaczyliśmy mniej cukru, natomiast więcej jabłek i gruszek. Jabłek można nawet nie obierać tylko pokrajać na części odrzuć twarde wewnętrzne łuski i ziarna.

Gdy jabłka są rozgotują a gruszkami staną się czerwone i przezroczyste, zlewamy powidła do dużych słoików lub kamiennych garneków.

**Szarlotka z jabłęk w kruchem cieście.**  
Zagnieść 10 deka niesolonego masła z 1/4 kg. maki, łyżką stołową cukru i taką łyżką gorącej wody, doskonale wyrobić ciasto i rozwałkować bardzo cienko. Ciastem tem wyłożyć dno i boki rondla wysmarowanego masłem i wysypane tartą bułeczką. Na ciasto ułożyć równą warstwę cieniutko poszatkowane jabłka (pół kg.) posypane cukrem i cynamonem, przykryć ciastem i wstawić w piec na godzinę. Na wierzchu na ciasto położyć kawałek masła i nakłuć ciasto w kilku miejscach.

### Z KRAJU

(—) **Matka zamknięta** — zdrowego syna w domu warjatów. Z Warszawy donoszą: W sądzie okr. odbył się proces przeciwko 65-letniej Zawadzkiej, oskarżonej o podstępne zamknięcie syna w domu warjatów dla

zawładnięcia jego pieniędzmi.

Syn Zawadzkiej przebywał dłuższy czas w szpitalu Jana Bożego w Warszawie, a następnie został przewieziony do Horoszczy, gdzie ordynator uznał, że Zawadzki niepotrzebnie został zamknięty w domu warjatów. Śledztwo wykazało, że po podstępem zamknięciu syna w zakładzie, Zawadzka za władnę jego majątkiem. Oskarżona do winy się nie przyznaje.

Sąd skazał Zawadzka na 1 1/2 roku więz. (—) **Ujęcie sprawców napadu na pocztę.** W tych dniach dokonano napadu na agencję pocztową w Dobrowlanach. pow. Droho-bycz. Krytycznej nocy nieznaną podówczas sprawcy przecięli przewody telefoniczne i wybili kamieniami szyby w agencji, ale plan swego nie zrealizowali, spłoszeni krzykiem, oraz strzałami naczelnika gminy Zaremby.

Obeenie w wyniku skrupulatnych dochodzeń zdołano ujawnić i ująć wszystkich sprawców napadu, których było 6-ciu. Pochodzą oni z rozmaitych gmin powiatu drohobyckiego i mieli zgóry ułożony plan działania.

### 161 świadków, 6 skrzyń dowodów w procesie o zabójstwo s. p. ministra Pierackiego.

Z Warszawy donoszą: Do wydziału 8 karnego sądu okr. w Warszawie zgłosili się pierwsi adwokaci, którzy podjęli się obrony oskarżonych w wielkim procesie o mord na osobie s. p. min. Pierackiego. Celem zapoznania się z aktami sprawy, przybyło ze Lwowa 4-ch adwokatów ukraińskich z dr. Pawoneckim na czele. Z polecenia wiceprezesa Poselskiej, wysłano do więzień warszawskich, przebywającym tam oskarżonym oraz wszystkim świadkom i biegłym wezwania na rozprawę główną, początek której jest dokładnie oznaczony na dzień 18 listopada godzinie 10-tą rano w sali 1-szej warszawskiego sądu okr. Zaczyna część wezwań dla świadków doreczona ma być na prowincji, m. in. we Lwowie i Krakowie. Na liście świadków figurują wyżsi urzędnicy administracji państwowej i oficerowie P. P. Ogółem resztowano 161 wezwań sądowych. Na procesie wyjaśnienia złoży 4-ch biegłych, w tom prof. dr. Grzywo-Dąbrowski, rusznikarz i pirotechnik oraz specjalista od ubrań i materiałów włókienniczych. Podczas całej rozprawy przy oskarżonych znajdować się będzie urzędowy tłumacz języka ukraińskiego. Na rozprawę dostarczone będą liczne dowody rzeczowe, znajdujące się w 6-ciu wielkich skrzyniach.

## Tygodniowy przegląd polityczny

„GDY BĘDĘ SZEDŁ NAPRZÓD, IDZIE ZA MNĄ. GDY BĘDĘ SIĘ COFAŁ — OBALCIE MNIE!” — TAK POWIEDZIAŁ MUSSOLINI.

Ani nie wojna między Włochami i Abisynją, ani nie zdarzenia pierwszorzędnej wagi w Lidze Narodów dominują nad wypadkami politycznymi ostatnich dni, ale ponad wszystko wybija się świadomość wielkiej gry i rozgrywki, jaką przeprowadza na arenie światowej mocarstwo brytyjskie. Nad uchwylami Ligi Narodów, która poraż pierwszy zdecydowanie, i co najważniejsza, szybko, bez zwłoki wysunęła swoje postulaty ściśle wypływające z poszczególnych artykułów paktu Ligi Narodów, unosi się duch angielski narazie nieprzekonanej polityki. Ostatniem posunięciem na szachownicy świata polityki jest sprawne i szybkie przeprowadzenie ustroju monarchistycznego w Grecji. Trzynastoletni żywot, burzliwy i pełen wstrząsów, republiki greckiej skończył się nie bez widocznego wpływu Anglii i nie bez wpływu na dalszą światową politykę angielską.

Liga Narodów wyciągnęła wszystkie wnioski, jakie wyciągnąć można było z uprawnienia Ligi, wypływających z paktu. Liga Narodów prawie jedomyslnie, nie, bo tylko wbrew Austrii i Węgier określiła w wojnie włosko-abisynskiej, że napastnikiem są Włochy, a wobec tego faktu Włochy stają poza solidarność wszystkich pięćdziesięciu dwu państw, które postanowiły zastosować sankcje gospodarcze w stosunku do napastnika t. j. do Włoch. Odtąd nie wolno Włochom dostarczać ani broni, ani surowców, nie wolno pożyczać pieniędzy, ani towarów. Natomiast wolno pożyczać i pomagać Abisynji. Już nawet się mówi o dużej pożyczce angielskiej, oczywiście w towarach, już nawet niektóre narody rozpoczęły dostawę broni dla Abisynji. Liga Narodów czyni stać, aby do sankcji przeciwko Włochom przyłączyły się państwa nie na-

leżące do Ligi Narodów, a więc Stany Zjednoczone A. P., Niemcy, Japonia i Brazylja.

Tymczasem wojna trwa. Ale Włochy nie idą naprzód tak, jak się zdawało w pierwszych trzech dniach tej wojny. Na głównym północnym froncie Włochy ruszyły do ataku, zdobyły 60 kilometrów pas Abisynji, zajęły Adue, przytroczyły tam pomnik z napisem „Pomyszczonym poległym w roku 1896” i... ofenzywa włoska zatrzymała się.

„Gdy będę szedł naprzód, idźcie za mną. Gdy będę się cofał — obalcie mnie!” — Tak powiedział Mussolini. — Wojska włoskie już nie idą naprzód. Gdziekolwiek tylko na południowym froncie posuwają się, walczą o źródła. Ale wojska włoskie jeszcze się nie cofają i wobec tego narazie pierwsza połowa powiedzenia Mussoliniego jest stosowana przez naród włoski. Co będzie jednak wówczas, gdy wojska włoskie zaczną się cofać? A przecież to może nastąpić, gdy Włochy znalazły się teraz w osamotnieniu.

Aby wygrać wojnę trzeba skoordynować kilka czynników. Wojsko t. j. czynnik pierwszy. Warunki geograficzne są drugim czynnikiem, nie trzeba jednak zapominać o czynniku politycznym i czynniku gospodarczym. Zastanówmy się czy wszystkie cztery są w dostatek niej mierze uwzględnione i przewidziane przez Mussoliniego, który jest przecież właściwym sprawcą tej wojny. Sam to zresztą przyznał.

Włochy rozporządzają dużą nowoczesną armią, ale armia włoska tylko częściowo znajduje się na teatrze wojny, a w razie niepowodzeń nie może być użyta natychmiast cała, gdyż dzieli ją morze, a jeszcze więcej... kanał Suezki, przez który wiadomości są okrety włoskie będą mogły przejechać. Anglia

## RYKOWISKO JELENI



TRANSMISJA RADJOWA  
CZWARTEK 17. X. O GODZ. 10.15

te bramę może zamknąć każdej chwili. Zamknięcie tych drzwí flocie rosyjskiej w czasie wojny japońskiej kosztowało przegrana. Pogrom floty rosyjskiej, to właśnie te 26.000 km., które flota rosyjska musiała dodatkowo przejechać wobec zamknięcia kanału Suezkiego. Armia włoska może nie zdążyć na plac boju w chwilach najbardziej krytycznych.

Na co się przydadzą nowoczesne środki wojny w Abisynji, jeśli żołnierz włoski nie będzie miał wody? Nie docenił Mussolini momentu geograficznego. Zlekceważył Abisynję pozbawioną wody o strasnym klimacie, niedostępnych górach i takich przestrzeniach, które niegdyś zwyciężyły Aleksandra Wielkiego, a nawet boga wojny, Napoleona. Teren i klimat nie sprzyjają Włochom w ich wojnie. Już nawet syn Mussoliniego choruje na malarię, już nawet kilka tysięcy żołnierzy włoskich wrócić musiało do ojczyzny, już nawet szpitale polowe pełne są chorych i umierających żołnierzy. Czynnikiem geograficznym jest przeciw Włochom.

Po uchwałach Ligi Narodów Włochy znalazły się w osamotnieniu. Sekundnie im malutka Austria i niewiele znaczące Węgry. Osamotnienie to jest trwałe. Przewodni mu Anglia, Anglia czuwać będzie, aby osamotnienie Włoch było istotną karną sankcją, wykonywaną z całą bezwzględnością.

Piękny retoryczny zwrot o tem, że „gdym będę szedł naprzód — idźcie za mną”, mógł porwać do wojny Włochów. Może nie cały naród włoski, bo przecież i tam jakkolwiek o tem się nie mówi, istnieją w podziemiach konspiracji silne prądy opozycyjne. Retoryka Mussoliniego postawiła pod broń dobrze zorganizowane szeregi faszystów. Ale co będzie z nastrojami faszystów, kiedy przypomną sobie w czasie odwrotu: „Gdy będę się cofał — obalcie mnie”? Wtedy świat zobaczy ilu jest we Włoszech nie — faszystów.

A jakie wywołała ta wojna opinie w społeczeństwach, warto zanotować charakterystycznie szczegół: Oto redakcja jednego z pism stołecznych przeprowadziła taką ankietę: Do wybranych przygodnie z książką telefoniczną obywateli m. Warszawy, „szarych ludzi” — jak by to po dzisiejszemu powiedzieć — dzwoniwono z zapytaniem „Czy Włochy mają moralne prawo zająć Abisynję”? I cóż odpowiadał szary człowiek? Dwu dziesięciu pięciu było pytanym, dwudziestu czterech odpowiedział krótko: „Nie!”. Jeden tylko — powiedział „Tak!”. To jest opinia społeczeństwa. Nietylko polskiego. We wszystkich społeczeństwach wszystkich państw nurtuje jedno pragnienie: pokoju. Społeczeństwa nie chcą budować swoich przyszłości na krzywdzie, ani na ucisku, ani imponują im siła brutalna i bezwzględność. Społeczeństwa są bardziej przygotowane do rozbrojenia i pokoju powszechnego, niż państwa.

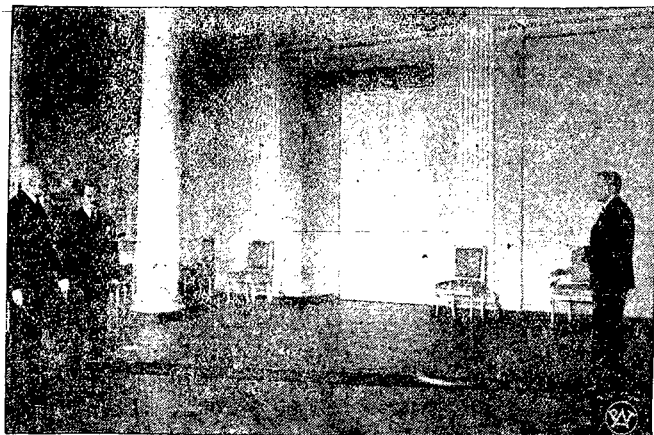
— Ukazał się Nr. 29 dwutygodnika „MŁODA MATKA” bogato ilustrowany i zawierający szereg ciekawych i aktualnych artykułów o wychowaniu dziecka do lat 7-ii.

W dziale lekarskim: Krzywica dawniej i dziś Dr. M. Stopnicka, Krzywica — Dr. M. Zaks. Jeszcze o przyczynach krzywicy — Dr. P. Wójcicki. Zapobieganie krzywicy jest łatwiejsze niż leczenie — Dr. St. Średnicki.

W dziale pedagogicznym: Podstuchane rozmowy — Mgr. Cz. Wasermiłnowa; Dziecko nerwowe — St. Warszawska; Przed sezonem teatralnym dla dzieci — St. Lewartowicz; Od chwili do chwili — J. Gażyńska; Odpowiedzi na listy rodziców.

W radach praktycznych: modele ubrańek dziecięcych z tablicą kroju (i robót) z objaśnieniem, oraz jak zająć dziecko — robenie zabawek.

**Dr. M. ROZEN** choroby skórne i w szczególności PRZEPROWADZIC SIĘ  
III Aleja 46 I-sze piętro, przy ul. Dąbrowskiej)  
od 8 — 12 i 2 — 6



W przyzdydm Rady Ministrów.

Szef Biura Prawnego Przyzdydm Rady Ministrów żegna ustępującego ptk. Sławka I wita nowego premjera Mariana Zyndram-Kościałkowskiego.

## Ze świata

(X) Wzrost liczby przejazdów przez Kanał Sueski. Zarząd kanału Sueskiego podaje zestawienie przejazdu okrętów kanałem Sueskim za pierwszych 7 miesięcy br. i ub. roku. Gdy w miesiącu styczniu w r. 1934 przejechało 38 statków, w r. 1935 — 36 tylko. Marzec już wykazuje wzrost z 41 w r. ub. do 64 w r.b., maj już większy, bo z 43 do 103, czerwiec z 31 do 110, lipiec z 34 do 114, sierpień z 30 do 120. Są to wszystko statki włoskie. Niewątpliwie wrzesień i październik wykażą jeszcze większe cyfry. Duże kozyści odnoszą kupcy i handlarze w portach nad kanałem, robiąc poważne obroty z przejeżdżającymi żołnierzami.

(X) Katastrofalne egzaminy w Rumunii. Jesienny egzamin dojrzałości w szkołach rumuńskich wypadł katastroficznie. W całym kraju stawilo się do matury w obecnej serji 2.176 kandydatów, egzamin zdało jedy nie 563, to znaczy zaledwie 25.87 proc.

(X) Najsamotniejszy zawód. Po 52 latach służby, powrócił do świata cywilizowanego jeden z nadzorców linii telegraficznej, łączącej Adelaidę, na południowym wybrzeżu Australji z Port Darwinem, na północnym wybrzeżu tego lądu, niejaki p. Holtze, którego możnaby nazwać najwytrwalszym na świecie człowiekiem, niema bowiem chy ba zawodu tak ciężkiego, jak służba dozorczy na linii powyższej.

Podwójny kabel telegraficzny, ciągnący się tu wzdłuż lądu australijskiego na przestrzeni 3.200 km., musi być codziennie

strzeżony na wszystkich punktach, przeprowadzony jest bowiem przez pustynie bezwodne, góry i lasy, gdzie podlega nie tylko wpływowi zmian atmosferycznych, ale także niszczącej działalności termitów — ptactwa i dzikich ludów tubylczych.

Na całej więc linii zbudowane są w pewnych odległościach budynki stacyjne, mieszczące po 2 i 3 dozorców, nie mających innych styczności ze światem, jak tylko ową linję telegraficzną, której strzedz muszą pilnie dniem i nocą. A ponieważ najczęściej się zdarza, że dwaj z nich zajęci są naprawą linii, zdaleka od stacji, zwykle



W ABISYNIJ. — Transport mięsa dla oddziałów włoskich na froncie północnym.

więc na stacji pozostaje tylko jeden, wiódący życie prawdziwego pustelnika.

Pustelnicy ci pozakładali na swych stacjach ogródki warzywne, hodują kozy i owce, a także utrzymują wielbłądy bez, których wędrowka przez bezwodne pustynie podczas sprawdzania kabli telegraficznych, byłaby niemożliwa.

Zaciągający się do tego najamotniejsze go na świecie zawodu podpisują kontrakt na 3 lata, niektórzy z nich jednak potrafia zostawać na swych stanowiskach po lat kil naście. Holtze jest pierwszym, który zdołał wieść ów żywot pustelniczy przez 52 lata, t. j. od chwili budowy telegrafu wzdłuż lądu australijskiego.

(X) Dziennie sto lotów. Włoskie samoloty dokonywały podczas ostatnich bojów więcej, jak 100 lotów dziennie. Musiano je zmieniać co dwie godziny, wskutek przymęczenia załóg, jak również nadmiernych prac silników. Kolumny wojsk abisyńskich, a nawet pojedynczy wojownicy byli zasypywani kulami z najmniejszych wysokości. Każde gniazdo oporu było zarzucane bombami lotniczymi.

(X) Z Afganistanu wypierają żydów. W związku z aresztowaniem dwóch żydów w Kabul pod zarzutem uświawnia mordu rytualnego, żydzi, zamieszkujący cały szereg miast w Afganistanie otrzymali rozkaz ich opuszczenia. Przydzi jerozolimscy wysłali do Londynu telegram z żądaniem interwencji, na rzecz współbraci afganistańskich.

(X) W raj u mlecznym. Finlandja jest za pewne krajem, w którym konsumuje się więcej mleka niż gdziekolwiek w Europie. Warunki klimatyczne w tym kraju północnym, ciężka praca zmuszają ludzi do dobrego odżywiania się. To też finlandzcy konsumują dużo mleka niezbieieranego, tembardziej że gospodarstwo rolne jest wysoko rozwinięte, a rasa krów należy do jednej z

najlepszych. Wogóle zaś kraje skandynawskie, do których po części można zaliczyć Finlandję, stawiają mleko jako napój codzienny na pierwszym miejscu. W Szwecji, Norwegji zwykła jest rzeczą, iż nawet w bufecie kolejowym otrzymuje się do obiadu czy innego posiłku dzbanek z mlekiem, jako nieodzowną przystawkę do menu.

(X) Kobiety w Afryce południowej zorganizowały bojkot wojny. Z Johannesburga w Afryce południowej donoszą, że tamtejsze organizacje kobiece wniosły na ręce rządu protest przeciw dostarczaniu mięsa na front wojenny. Gen. Smuts odpowiedział, że dostawy mięsa nie są przeznaczane na cele wojenne, lecz dla uchronienia ludzi od głodu i wyczerpania.

Na to zareagowały południowo-afrykańskie organizacje kobiece w ten sposób, że bojkotują wszystkie firmy, które pozostają w kontakcie z dostawcami mięsa i innego towaru na front.

Bojkot przybiera takie rozmiary, że firmy, które wskutek tego tracą klientelę, muszą zamykać swe lokale.

### Nie nowość.

— W gazecie czytalem, że wynaleziono ubranie bez guzików.

— To nic nowego, takie ubranie miałem już często.

## CO USŁYSZYMY DZIŚ PRZEZ RADJO?

PIĄTEK, 18 PAŹDZIERNIKA.

6'30 Audycja poranna. 12'03 Dziennik południowy. 12'15 Audycja dla dzieci starszych. 12'40 Utwory Saint-Saens'a. 13'25 Chwilka dla kobiet. 13'30 Z rynku pracy. 15'30 Koncert zespołu Z. Grossmana. 16'00 Pogadanka dla chorych. 16'15 Koncert ze Lwowa. 16'45 „Niezwykłe przygody panny Gapy” — audycja dla dzieci. 17'00 Reportaż. 17'15 Wiersze Elżbiety Szemplińskiej. 17'20 Trio a-moll — Brahmsa. 17'50 Poradnik sportowy. 18'00 Koncert solistów. 18'30 Pogadanka aktualna. 19'25 Skrzynka rolnicza. 19'35 Wiadomości sportowe. 19'50 Monolog aktualny. 20'00 „O zmierzchu”. 20'50 Dziennik wieczorny. 21'00 Obrazki z Polski współczesnej. 21'05 Koncert. 22'20 Mała orkiestra P. R.

**Nie tylko**  
chorym - lecz także  
zdrowym służą wyborne

**płatki owsiane**  
**Knorr**

## Przekleństwo złota

(Smutne dzieje Halszki z Ostroga)

Ze wspomnień historycznych.

Wspaniały dwór króla Zygmunta Starego rozbrzmiewa echem huśtanej zabawy... Wśród córek królewskich i pańien dworskich wyróżnia się pięknością lica i postawą panna Beata Kościelecka, kasztelanica wojnicka. Wprawdzie dwadzieścia cztery wiosny wykulała już kukulka w borze imię kasztelanice ale czuła opiekunka, królowa Bona, niechętnem okiem spoziera na wielbicieli swojej wychowanki. Do nożek pięknej kasztelaniki kornie się ściele pelen miłości wzrok księcia Ełhasza z Ostroga Młody starosta braclawski i winniczy, najbogatszy pan na Rusi, zapalał gorącym uczuciem do Beaty i pragnie ją pojąć za żonę. Wreszcie księżka Ostrogijskiej zyskuje pozwolenie od króla i królowej i zawozi młodą żonę do swego zamczyska w Ostrogu. Zda się, że nie masz na świecie całym szczęśliwszych od nich ludzi, a stare zachorki, widząc tę radość na zamku pańskim, uroczyście przepowiadają, że oczekiwany potomek będzie prawdziwym dzieckiem szczęścia. Niestety złośliwe fatum życiowe chciało inaczej... Na kilka miesięcy przed narodzinami dziecka umiera, trawiony jakąś złośliwą gorączką młody, bo zaledwie dwudziestoletni książę Iłja. Przed śmiercią pisze jeszcze błagalne listy do krewnych, przyjaciół i króla, prosząc o opiekę nad żoną i przyszłym dzieckiem Ostroga.

W ponury dzień listopadowy 1539 roku zawitała nowa istotka w zamku, lecz zamiast triumfalnych wystrzałów z dział przywitają ją jedynie gorzkie iży osieroczonej Beaty. Minęło lat dziesięć. Mała Elżbieta zwana Halszką chowa się zdrowo pod czujną opieką matki, która całe

swę szczęście widzi w wychowaniu córki. Ej, czy tylko miłość rodzicielska kieruje panią na Ostrogę? Nie napróżno Beata Kościelecka była wychowanką królowej Bony... Kiedy szczęście małżeńskie zniknęło jak sen złoty z życia pięknej Ostrogijskiej, niech przynajmniej pozostań w jej rękach jaknajdłuższe pieniądze i zarząd włości. Dlatego wychowuje Halszkę w bezwzględnem posłuszeństwie do matki i paraliżuje najmniejszy choćby objaw energii w charakterze córki. Tymczasem fama o najbogatszej jedy naczce w całej Litwie i Koronie roznosi się prędko po kraju i oto księżniczka Halszka nie ma jeszcze lat jedenastu, a już konkurenci zajeżdżają tłumnie na zamek i na kolanach proszą o rękę dziedziczki Ostroga. Wątpić jednak należy, czy rzeczywiście dziecinna buzia Halszki posiada taki czar nieprzeparty, że nazabój kochają się w niej wielbicieli, czy raczej przyczyniły się do tego olbrzymie majątki dziewczeczki. Właśnie księżniczka Halszka kończy trzynasty rokczek, gdy do Ostroga zjawia się ks. Dymitr Sangusko, syn Teodora, przyjaciela księcia Iłji. Póty molestował i błagał Zygmunta Augusta, aż uzyskał pisemne pozwolenie na ślub. Beacie Kościeleckiej majątek zacy na wyszłogwać się z chciwych rak... Za myka więc przed konkurentem zamkową bramę.

Rankiem 6 września 1553 roku żołnierze ks. Dymitra opanowali jednakże zamek w Ostrogu i w pień wycieli broniącą się służbę. Napróżno Beata ukrywa Halszkę w ciemnej komorze. Pod naporem ciosów pękły dębowe drzwi i księżniczkę odrywa od struchlałej matki brat ojca, książę Wasylii. „Masz, ja ci ją daję” — woła do Dymitra. Siłą sprowadzony książdz oczekuje już ze stuła.

Smutna to była uroczystość, istna profanacja ceremonji ślubnej. Matka nieprzy-

tomna z rozpaczy leżała zamknięta w komnacie, zewsząd rozlegały się jęki poranniczej straży, panna młoda uparcie milczała, a na pytania księdza odpowiadała za nią stryj. Księżna Beata wnosi skargę do króla.

Na mocy wyroku królewskiego książę Dymitr „winnien jest utraty czci i życia, jako najędzka i gwałcieciel praw matczy nych”. Wówczas książę przebiera swą żonę w pacholące szaty i obciąższy jej długie włosy, ratuje się z nią ucieczką do Czech. Ale w miasteczku Lyzie niedaleko Pragi dopadł ich pościg z Polski, prowadzony przez wojewodę kaliskiego, Marcina Zborowskiego, również opiekuna Halszki. Zasadzka w zajeździe udaje się znakomicie; złapany, poraniony i wleczony na łańcuchu po śniegu, niezdem zdziwierz, umiera Dymitr po trzydniowej męce. Czternastoletnia wdowa wraca do matki, ale na tem się nie kończy tragedia dziedziczki Ostroga. Zygmunta August postanawia sam pokierować dalszymi losami Halszki i wbrew woli matki wydaje ją za mąż za hr. Łukasza Górkę, wojewodę brzesko-kujawskiego.

Poraz drugi powtarza się żalobna ceremonia ślubna pod przymusem. Uwieszona w komnacie Beata bije z rozpaczy pięściami o drzwi, a tymczasem jej córka, ufną, że matka zgodziła się na ślub, potulnie powtarza za księdzem słowa przysięgi: „Iż cię nie opuszczę”...

Jednakże księżna Ostrogska nie godzi się z istniejącym stanem rzeczy, a sama kieruje losami córki. Sprowadza do klasztoru OO. Dominikanów we Lwowie ks. Siemiona Stuchckiego z Litwy i oddaje mu córkę w zamęście, nie wważając wcale na poprzedni jej ślub z Górką. Wreszcie gdy starosta lwowski Barzy odją obłądzonym w klasztorze wodę, uległa Beata i oddała córkę prawowitemu mężowi. „Ale ani szeląga z majątku nie otrzy-

masz” groziła zienawidzonemu zięciowi i rzeczywiście wszystkie pieniądze oddała Olbrachтови Łaskiemu, znanemu z przygód i męstwa, który posłubił Kościelecką, starszą od niego o całe lat dwadzieścia. Tymczasem Halszka pędzi smutne życie w zamku Górkę w Szamotułach i z niechęcią odwraca się ciagle od męża. W swem smutnem położeniu w Szamotułach myśli tylko o matce, mimo iż ta, dla majątku poświęciła szczęście córki, Mijają lata za latami, a żaden promyk radośny nie rozjaśnia ponurych dni Halszki w zamku szamotułskim.

W roku 1573 umiera drugi mąż Halszki hr. Górkę. Wtedy po raz pierwszy umęczone serce dziedziczki ostrogijskiej zapłonęło prawdziwą miłością ku ukochanemu Janowi Ostrogorowiu. Nie sążno ne jednak było zaznać choć odrobne szczęścia biednej Halszce! Rodzina zanie pokoiła się tym nowym związkiem, przez który piękne marzenia, by majątki pozostały u Ostrogijskich rozwiewało się w pył i postanowiła przeszkodzić małżeństwu. Stryj Wasyl, pod pozorem kłiwej opieki zabiera odwołała do siebie, i odtąd po zostaje Halszka aż do śmierci w Dubnie. Powoli polityka stryja wydaje owoce i księżna na Ostrogu zapisuje stryjczynom braciom całe swoje bogactwo, napiętnowane niejedną krwawą łzą rozpaczy. Wreszcie rok 1582 kładzie kres ziemskiej wędrowce Halszki. Według podania umiera w melancholijnem obłąkaniu.

Wśród ludu przechowuje się jeszcze pamięć o nieszczęśliwej Halszce z Ostroga. Wieśniacy w Szamotułach pokazują tędną basztę, sterczącą wśród ruin i nazywają ją „wieżą czarnej księżniczki”. Pewno w tej baszcie spędzała długie godziny Halszka, ubrana w żalobne szaty i przez małe okragłe okienko napróżno wy patrywała jasnego promyka szczęścia.

H. Muszyńska.